

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Den store Gruppe af Eksamensskoler uden for Storkøbenhavn, der almindeligvis betegnes med Udtrykket »den private Realskole«, har længe næret et stærkt Ønske om, at Skolernes Tilskudsforhold maatte blive ordnet ved Lov. Vel er Loven af 2. Maj 1902 om Tilskud til private Realskoler stadig gældende, og ved § 28 i Lov af 24. April 1903 er dens Bestemmelser ogsaa gjort gældende for Mellem- og Realskolerne, men dels har Loven af 1902 visse Bestemmelser, som kun daarligt harmonerer med andre Tilskudsordninger, dels er Tilskudssummen, hvis Maksimumsbeløb i nævnte Lov er fastsat til 100 000 Kr., efterhaanden ved Bevilling paa de aarlige Finanslove steget til over 2 Mill. Kroner, og under denne Udvikling har man betragtet Lovens Regler som kun gældende for en ringe Del af det samlede Tilskud, nemlig en Part af det egentlige Driftstilskud, saaledes at i Virkeligheden næsten hele Tilskudssummen fordeles efter ganske andre Regler end dem, der er givet i Loven af 1902. Disse nye Regler er dels i Hovedtrækkene angivet ved Finanslovsbevillingen, og dels i Enkeltheder givne rent administrativt efter Forhandling med Skolerne og afpasset efter deres Forhold, saaledes at de hvert Aar udformes i et Cirkulære fra Undervisningsministeriet.

Naar Skolerne — ganske bortset fra om de Regler, man saaledes efterhaanden er naaet til, er nok saa godt afpassede efter Forholdene — ønsker denne Ordning afløst af en fuld Lovordning, er dette begrundet i den større Tryghed, en Lovordning giver, men dertil kommer, at man i den nuværende Ordning i Virkeligheden savner et af de vigtigste Momenter i en Tilskudsordning, nemlig et fast Grundlag for Beregningen af Tilskudssummens Størrelse.

Ogsaa fra Administrationens Side maa man finde det ønskeligt, at der kommer faste Regler for denne Beregning, ligesom man maa ønske, at Principperne, som skal følges ved Tilskudssummens Fordeling, fastlægges ved en Lov.

Man har derfor i Ministeriet udarbejdet et Lovforslag, der efter Forhandling med Skolernes, Bestyrernes og Lærernes Organisationer har faaet foranstaaende Affattelse. § 1 angiver i Korthed det Omraade, Loven

omfatter, §§ 2 og 3 handler om de almindelige Betingelser, en Skole maa opfylde for at være tilskudsberettiget, § 4 og § 5 vedrører Statsbevillingen og Reglerne for Beregningen af den, §§ 6—9 omhandler de enkelte Skolers Tilskud af Bevillingen, saaledes at hver af Paragrafferne giver Reglerne for en af de 4 Tilskudskonti. I § 10 udredes Forholdet mellem Overskole og Underskole, § 11 giver Ministeren Bemyndigelse til at træffe Detailbestemmelser paa en Række Omraader, og § 12 giver Hjemmel til Administrationsudgifternes Afholdelse. Endelig fastsættes det i § 13, at Loven træder i Kraft fra 1. August 1928 at regne.

Til § 1.

I Lighed med, hvad der gælder under den nuværende Ordning, fastsættes det, at Tilskuddet ydes til private, eksamensberettigede Realskoler, Mellem- og Realskoler samt Pigeskoler (Skoler med Pigeskoleeksamen) uden for København, Frederiksberg og Gentofte.

Til § 2.

Med Hensyn til de i denne Paragraf angivne nærmere Betingelser, der skal være opfyldte, for at Skolen kan opnaa Statstilskud, maa man paa dette Sted fremhæve, at man vel har ment — som hidtil — at kunne give Retten til Skoler, der afslutter med Mellemskoleeksamen, men medens man for de øvrige her omhandlede Eksamensskoler har ment at burde ændre Kravet i Loven af 2. Maj 1902 om Dimission i to Aar, til Dimission mindst een Gang i de sidst forløbne 2 Aar, bør man for de rene Mellemskolers Vedkommende kræve 2 Aars Eksamen og Eksamen hvert Aar, idet man ellers vilde stille saadanne Skoler og Mellem- og Realskolerne bedre end de andre Skoler, der først dimitterer Elever i en senere Alder. Under c kræves det, at Elevtallet i hvert af de foregaaende 3 Aar har været mindst 10 pr. Klasse, altsaa i en 4-klasset Skole 40, i en 5-klasset 50 og i en 6-klasset 60; der regnes her kun med Overskolen. I Loven af 2. Maj 1902 udkræves et Gennemsnit i 2 Aar af mindst 60 Elever, hvoraf mindst 30 i de 4 Realklasser.

Dernæst bør det bemærkes, at man i Forslaget har frafaldet den i Loven af 2.